

Vergaderjaar 1983-1984

15 836

Wijziging van artikel 240 van het Wetboek van Strafrecht en van enige andere bepalingen

Nr. 10

BIJLAGEN BIJ DE NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET EINDVERSLAG

1. Verzoek om advies aan de Emancipatieraad

Aan de Emancipatieraad
Sir Winston Churchillaan 366-368
2285 SJ Rijswijk

S.afd. Wetgeving Publiekrecht
nr. 543/681
23 november 1981

Mede in verband met de brieven, die mij de afgelopen twee maanden hebben bereikt van vrouwenorganisaties over het wetsontwerp inzake de herziening van de pornografiebepalingen in het Wetboek van Strafrecht acht ik het gewenst dat de Emancipatieraad zijn oordeel geeft over genoemd ontwerp. Daarom zend ik u hierbij de parlementaire stukken over het wetsontwerp nr. 15 836, tot wijziging van artikel 240 van het Wetboek van Strafrecht en van enige andere bepalingen, toe met het verzoek mij uw advies te geven over de gevolgen die de voorgestelde herziening kan hebben voor de positie van de vrouw.

De minister van Justitie,
J. de Ruiter

2. Advies van de Emancipatieraad

Aan de Minister-President,
Minister van Algemene Zaken

De Minister van Justitie

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
mevrouw drs. H. d'Ancona

2 februari 1982

Naar aanleiding van de adviesaanvraag inzake de door u voorgestelde wijziging van artikel 240 van het Wetboek van Strafrecht en van enige andere bepalingen, deelt de Emancipatieraad u mede dat zij op dit moment niet de mogelijkheid heeft zich inhoudelijk en gedetailleerd uit te spreken over bovengenoemd voorstel.

De Emancipatieraad meent namelijk er bij u op te kunnen aandringen het voorstel op dit moment niet verder door de Tweede Kamer der Staten-Generaal te laten behandelen op grond van de volgende overwegingen.

a. Het rapport van de Adviescommissie Zedelijkheidswetgeving dateert uit 1973 en baseert zich mede op onderzoeken die in de jaren daarvoor gedaan zijn. Gezien de maatschappelijke ontwikkelingen in de jaren '70 lijkt het niet overdreven op zijn minst een actueel vervolgonderzoek te laten instellen.

b. Een stroming in de pornografie, dat wil zeggen pornografie waarin hard geweld tegen vrouwen in de vorm van bij voorbeeld het toebrengen van verminkingen of bij voorbeeld het verkrachten wordt uitgebeeld, is de laatste jaren sterk in produktie toegenomen. In uw wijzigingsvoorstel schenkt u in het geheel geen aandacht aan het bestaan van verschillende soorten pornografie. Een onderzoek naar het verband tussen de geweldadige pornografie en daadwerkelijk seksueel geweld tegen vrouwen, lijkt dringend noodzakelijk.

c. De zogenaamde kinderporno wordt helaas geheel buiten beschouwing gelaten, terwijl ook op dit punt onderzoek naar het verband tussen deze vorm van pornografie en incest of andere vormen van seksueel misbruik van kinderen door volwassenen, noodzakelijk is.

d. Bij de voorstellen is geen rekening gehouden met de mogelijkheid dat de produktie van pornografie onder dwang de laatste jaren sterk is toegenomen. Dit geldt hoogstwaarschijnlijk ten aanzien van kinderporno, maar tevens bestaat de kans dat buitenlandse meisjes onder valse voorwendsels naar Nederland worden gehaald om vervolgens misbruikt te worden in de produktie van pornografie.

e. In de wijzigingsvoorstellen is een leeftijdsgrens van 16 jaar opgenomen die stoelt op de wet voor de filmvertoning. Deze leeftijd zou gezien de ontwikkelingen in de laatste tien jaar en gezien andere wetsvoorstellen van uw hand waarin bij voorbeeld de leeftijd van 15 jaar genoemd wordt, opnieuw moeten worden getoetst.

f. De Emancipatieraad tilt zwaar aan het feit dat uw voorstellen de principiële en prealabele vraag of pornografie discriminerend is jegens vrouwen, geheel buiten beschouwing laten.

g. De Emancipatieraad is van mening dat de vrouwenbeweging over het voorstel door u gehoord zou dienen te worden.

De Emancipatieraad adviseert u dus (vervolg)onderzoeken in te stellen naar de punten genoemd onder a, b, c, d en e. Voorts dringt de Raad er bij u op aan de vraag onder f ten principale ter discussie te stellen. Zodra de Emancipatieraad de resultaten van bovengenoemde onderzoeken en de

reacties op de discussiepunten van u ontvangen heeft, is zij vanzelfsprekend gaarne bereid inhoudelijk en gedetailleerd advies uit te brengen over de voorgestelde wijzigingen.

De voorzitter,
E. M. Schoo

De secretaris,
M. J. Grotenhuis